

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Naděždy Řehákové a soudkyň JUDr. Ivanky Havlíkové a Mgr. Ing. Silvie Svobodové ve věci

žalobce: O. L., nar. X, st. příslušnost Senegal
bytem X

žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, pošt. schr. 155/SO

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 3. 2021, č. j. MV-34582-4/SO-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Předmět řízení

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání rozhodnutí žalované uvedeného v záhlaví tohoto rozsudku, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 27. 1. 2021, č. j. OAM 9211-16/TP-2020 (dále také „prvostupňové rozhodnutí“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byla podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o pobytu cizinců) zamítnuta žádost žalobce ze dne 27.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

7. 2020 o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky z důvodu nesplnění podmínek uvedených v ust. § 67 citovaného zákona, konkrétně pro nesplnění podmínky uvedené v ust. § 67 odst. 4 cit. zákona, spočívající v důvodech hodných zvláštního zřetele.

II. Rozhodnutí žalované (napadené rozhodnutí)

3. Žalovaná v napadeném rozhodnutí, s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu i Městského soudu v Praze, které se ve svých rozhodnutích zabývaly výkladem pojmu „důvody hodné zvláštního zřetele“, neshledala důvodnými námitky žalobce, že v jeho případě jsou dány důvody zvláštního zřetele hodné k udělení trvalého pobytu. Uvedla, že pod tyto důvody nelze podřadit délku řízení o udělení mezinárodní ochrany, dále žalobcovo nijak nepodložené tvrzení, že mu v zemi původu hrozí reálné nebezpečí vážné újmy a ani skutečnost, že žalobce má na území České republiky zaměstnání a že ovládá český jazyk. Žalovaná v pobytových poměrech žalobce rovněž neshledala skutečnosti, které by svědčily o nepřiměřeném dopadu rozhodnutí správního orgánu 1. stupně do soukromého života žalobce, neboť žalobce je bezdětným svobodný a ani neuvádí, že by na území České republiky pobýval v partnerském soužití, vlastnil majetek, či trpěl vážnými zdravotními důvody, pro které by nemohl vycestovat. Žalovaná uvedla, že postupovala v souladu s právními předpisy a přijaté řešení odpovídá okolnostem případu.

III. Žaloba

4. Žalobce uvedl, že neudělením trvalého pobytu na území České republiky se cítí být poškozen na svých právech a v rozhodnutí žalované spatřuje porušení základních zásad správního řízení dle ust. § 2 odst. 4, § 3 správního řádu, nepřezkoumatelnost rozhodnutí v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu, namítal nesprávný výklad ust. § 67 zákona o pobytu cizinců a porušení čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve spojení s ust. § 2 odst. 1 správního řádu a § 174a zákona o pobytu cizinců. S poukazem na délku svého pobytu na území České republiky po dobu 13 let a zejména na délku řízení o mezinárodní ochraně, kdy správní orgán opakovaně vydával nezákonná rozhodnutí a tato byla opakovaně rušena, žalobce žil permanentně v nejistotě. Ve věci mezinárodní ochrany žalobce krajské soudy vynesly 8 rozhodnutí a Nejvyšší správní soud rozhodoval pětkrát. Pro dokreslení žalobce uvedl, že odešel ze Senegalu, protože se bál o svůj život, kdy celá jeho rodina byla vyvražděna rebely. Po dobu řízení o mezinárodní ochraně si žalobce v České republice vybudoval dostatečné zázemí, sociální i ekonomické vazby, naučil se česky a k zemi svého původu již má všechny vazby zpřetrhány. Žalobce klade otázku, zda v jeho případě vůbec postačuje udělení nižšího typu pobytového oprávnění, neboť mu to ani sám zákon nyní neumožňuje.
5. S odkazem na rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva (rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 18. 10. 2016, ve věci Üner proti Nizozemsku) argumentoval tím, že čím déle se cizinec zdržuje na území hostitelského státu, tím jsou vazby k hostitelské zemi silnější, než je vazba k zemi jeho státní příslušnosti. Žalobce se již považuje za faktického tuzemce v České republice.
6. Žalobce poukázal na to, že v jeho případě se nejedná o situaci, kdy by pobýval na území České republiky na základě pobytového oprávnění a poté podal žádost o mezinárodní

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

ochranu. V jeho případě jde od počátku o řízení o žádosti mezinárodní ochranu, tudíž jeho situaci nelze srovnávat se situací v rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9Azs 249/2017-52, na který odkazuje žalovaná. Během řízení žalobce nesměl být v kontaktu s ambasadou zemí původu a je otázkou, zda Senegalská republika občanství žalobce stále uznává a zda by jeho návratu nebránily neodstranitelné administrativní překážky. Jeho vazby na Senegalskou republiku v podstatě přestaly fungovat.

7. Žalobce má za to, že správní orgány měly uvést, jaké případy podřazují pod důvody hodné zvláštního zřetele a jestliže tak neučinily, jsou jejich rozhodnutí nepřezkoumatelná. Sám svoji situaci za důvod hodný zvláštního zřetele považuje, neboť jde o důvody natolik závažné, výjimečné a naléhavé, že vyžadují povolení k trvalému pobytu.
8. Žalobce má rovněž za to, že se žalovaná nedostatečně vypořádala s otázkou přiměřenosti zásahu do života žalobce. Nezjistila dostatečně skutkový stav a nezohlednila okolnosti žalobcova případu a dopad rozhodnutí do jeho soukromého života.
9. Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.
10. Současně s podanou žalobou žalobce požádal o přiznání odkladného účinku žalobě. O tomto návrhu rozhodl městský soud usnesením ze dne 28. 5. 2021, č. j. 9A 50/2021-23 tak, že odkladný účinek žalobě nepřiznal.

IV. Vyjádření žalované

11. Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě, k důvodům hodným zvláštního zřetele, nesouhlasila s tím, že pouhá délka řízení nebo počet vydaných rozhodnutí by měly mít za následek naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele. Žalobce využil všech dostupných prostředků, aby bylo vydáno takové rozhodnutí, které je zákonné a v souladu s příslušnou judikaturou. Žalovaná připomněla závěr Nejvyššího správního soudu, kterým řízení ve věci o udělení mezinárodní ochrany skončilo, tj. že v žalobcově případě nešlo o individualizovaný útok a žalobci nehrozí reálné nebezpečí vážné újmy při návratu na území domovského státu. K argumentu žalobce, že v jeho případě nepřichází v úvahu udělení nižšího pobytového oprávnění, má žalovaná má za to, že žalobce chtěl uvést, že není oprávněn podat žádost o nižší pobytové oprávnění na území. Žalobci však nic nebrání v tom podat si žádost o nižší pobytové oprávnění z území domovského státu. Žalobcův argument ohledně neuznávání občanství domovským státem považuje žalovaná za čistě spekulativní. Česká republika žádným způsobem nesdílí osobní informace o žadatelích o udělení mezinárodní ochrany s jinými státy. Žalovaná nespatřuje jediný důvod, proč by žalobci nemohl být vydán nový pas, neboť je stále občanem Senegalské republiky a tímto občanem jen z důvodu delšího pobytu mimo území domovského státu nepřestal být.
12. Ministerstvo vnitra i žalovaná se dostatečně v obou rozhodnutích zabývaly i otázkou přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. K námitce v tomto směru žalovaná podotkla, že žalobce sám neuvedl prakticky ničeho dalšího, než že na území žije dlouhou dobu, má zde zaměstnání a přátele.
13. K námitce žalobce, že v napadeném rozhodnutí měly být uvedeny příklady důvodů hodných zvláštního zřetele, žalovaná odkázala na použití příslušné judikatury Městského

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu v napadeném rozhodnutí s tím, že jde o neurčitý právní pojem a není povinností správních orgánů podávat výčet situací, co lze pod tyto důvody podřadit.

14. Z uvedených důvodů žalovaná navrhla, aby soud podanou žalobu zamítl.

V. Posouzení věci městským soudem

15. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.). Učinil tak bez nařízení jednání, neboť k tomu byly dány podmínky ust. § 51 s.ř.s., vzhledem k tomu, že účastníci řízení k výzvě soudu dle tohoto ustanovení na nařízení ústního jednání netrvali.
16. Žaloba není důvodná.
17. Soud posuzoval zákonnost napadené rozhodnutí v mezích žalobního důvodu, kterým byl nesouhlas žalobce s tím, že by okolnosti jeho pobytu na území České republiky nenaplněly podmínku důvodů hodných zvláštního zřetele dle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců pro udělení povolení k trvalému pobytu na území České republiky.
18. Soud předně konstatuje, že námitky o porušení zásad správního řízení dle § 2 odst. 4 a § 3 žalobce vznesl pouze v obecné rovině poukazem na znění těchto ustanovení, aniž by konkretizoval, v jakých konkrétních okolnostech porušení těchto zásad spatřuje. Proto se soud těmito námitkami zabýval rovněž v obecné rovině a vypořádal je níže v rámci věcného posouzení, zda skutková zjištění a přijaté řešení odpovídají podkladům řízení a tomu, co uváděl žalobce.
19. Obecnou námitku porušení § 68 odst. 3 správního řádu soud uchopil k vypořádání z hlediska následného tvrzení v žalobě, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů nejsou řádně zdůvodněná a jsou nepřezkoumatelná. Takovou vadu řízení však soud neshledal.
20. Správní orgány obou stupňů se zabývaly všemi uvedenými skutečnostmi, v nichž žalobce spatřoval důvody hodné zvláštního zřetele, a s odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu vyložily tento neurčitý právní pojem a zdůvodnily, proč délku pobytu žalobce na území České republiky způsobenou řízením o mezinárodní ochraně, zmíněný útok na rodinu žalobce v Senegalu posouzený v uvedeném řízení a také poměry žalobce na území České republiky nenaplnují důvody hodné zvláštního zřetele jako výjimečnou situaci či poměry vyžadující trvalé řešení pobytové situace žalobce na území. V tomto směru žalovaná v napadeném rozhodnutí odkázala na příslušnou judikaturu Nejvyššího správního soudu, která se pojmem „důvody hodné zvláštního zřetele“ zabývala, a to nejen v důsledku řízení o mezinárodní ochraně a s ním spojeného pobytu cizince na území, ale i z hlediska uvážení správních orgánů, jaké situace lze pod uvedený pojem podřadit, aniž by správní orgány byly povinny vymezit konkrétní výčet takových případů. V této věci se správní orgány vypořádaly i s přiměřeností dopadů rozhodnutí do soukromého života žalobce. Zabývaly se tvrzením žalobce o sociálních vazbách na území České republiky, délkou jeho pobytu, tak i tím, že v důsledku zamítnutí jeho žádosti bude nucen dočasně opustit území České republiky. Z rozhodnutí obou správních orgánů je přitom patrné, z

jakých podkladů vycházely a jakými úvahami se řídily. Z uvedených důvodů považuje soud žalobcem vznesenou námitku nedostatečného odůvodnění rozhodnutí za lichou.

21. Jinou otázkou a žalobní námitkou je, zda je napadeného rozhodnutí v jeho věcném závěru a odůvodnění v souladu s právem.
22. Podle § 67 odst. 4 zákona o pobytu cizinců žádost je při splnění podmínek v odstavci 1 oprávněn podat i cizinec, který o vydání tohoto povolení žádá z jiných důvodů hodných zvláštního zřetele.
23. Podle § 75 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců Ministerstvo žádost o vydání povolení k trvalému pobytu zamítne, jestliže v řízení nejsou potvrzeny důvody uvedené v žádosti o povolení k trvalému pobytu podle § 66 nebo nejsou splněny podmínky podle § 67 nebo § 68.
24. Ke stěžejní věcné námitce tak, jak byl judikaturou soudů vyhodnocen pojem „důvody hodné zvláštního zřetele“ s důrazem na závažnost okolností, které mohou takové důvody naplňovat, městský soud neseznal, že by délka pobytu, žalobcovo zapojení do české společnosti a jím tvrzená hrozící vážná újma při návratu do země původu (ostatně již neúspěšně pro něj řešená v řízení o mezinárodní ochraně) naplňovaly důvody hodné zvláštního zřetele. Tyto důvody je přitom třeba vykládat ve vztahu k právní normě, jejíž aplikace přichází v konkrétním případě v úvahu, a tím je zákon o pobytu cizinců a žalobcova snaha získat povolení k nejvyššímu stupni pobytového oprávnění, tj. trvalý pobyt. Žalovaná tedy v napadeném rozhodnutí správně posuzovala naplnění důvodů hodných zvláštního zřetele ve vztahu k žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu z hlediska všech skutečností, které provázejí pobyt žalobce na území, nikoliv jen shodně z podnětu jeho tvrzení o konfliktu v zemi jeho původu, které byly relevantní a byly řešeny v řízení o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu (hrozící újma a zhodnocení bezpečnostní situace v oblasti Casamance v zemi původu žalobce). Výsledek tohoto řízení, avšak jen pokud by vyzněl ve prospěch žalobce, by mohl sice, byť dílčím způsobem přispět k úvahám o důvodech hodných zvláštního zřetele i pro účely pobytového oprávnění, takový výsledek však nebyl přijat. To vyplývá jak z napadeného rozhodnutí, v němž žalovaná citovala z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 7Azs 414/2019-58, tak z tohoto rozsudku samotného, v němž Nejvyšší správní hodnotil zprávy o zemi původu, násilné incidenty s dopady na civilní obyvatele. Zjištění, že kontakty ozbrojených složek s rebely, mající kriminální charakter (nejčastěji spojený s nelegálním překupnictvím dřeva a dalších artiklů), které vedou k újmě na straně civilistů, však Nejvyšší správní soud nepovažoval za kontakt takové intenzity, která by způsobovala *reálné nebezpečí* újmy civilistů, tedy ani žalobce v případě jeho návratu do této oblasti. Dále poukázal na to, že azylové řízení a udělení mezinárodní ochrany není univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím a že s ohledem na konkrétní okolnosti posuzované věci nejsou dány dostatečné individualizační faktory pro udělení doplňkové ochrany z důvodu, že byla před 15 lety vyvražděna jeho rodina při útoku rebelů. Nebyl totiž naplněn požadovaný kauzální nexus mezi útokem a uváděným azylově relevantním důvodem a charakter útoku svědčil o tom, že rodina stěžovatele byla obětí náhodného útoku rebelů s majetkovým podtextem. Vzal v potaz délku pobytu stěžovatele v Senegalu před jeho odjezdem do České republiky, situaci v Casamance a dobu, jež od incidentu uplynula. Nejvyšší správní soud neuznal důvody pro udělení doplňkové ochrany a pouhá délka tohoto řízení nemůže být

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

závažným a výjimečným důvodem – důvodem hodným zvláštního zřetele, když ani ostatní okolnosti nesvědčí o vážném sepejetí žalobce s Českou republikou.

25. Jelikož řízení podle § 67 zákona o pobytu cizinců je řízením zahájeným na žádost podle § 44 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, bylo na žalobci jako žadateli, aby přesvědčivým způsobem tvrdil a doložil, že má na území České republiky natolik silné osobní a sociální vazby a současně a že mu v jeho domovském státě hrozí natolik veliké nebezpečí, že tyto skutečnosti zakládají zcela výjimečnou situaci. Žalobcova tvrzení ale zůstala pouze v obecné rovině, s argumentem, že je plně integrován do společnosti. Toto své tvrzení však vyvozoval toliko z délky svého pobytu na území České republiky, zapříčiněného délkou řízení o mezinárodní ochraně a žalobce nedoložil, že by mu byl udělen azyl či doplňková ochrana. Žalobce pouze tvrdil přátelské a pracovní vztahy na území České republiky, přičemž v řízení bylo zjištěno, že je bezdětný, svobodný, bez bližšího partnerského soužití na území, neuváděl žádné závažné zdravotní důvody a přestože byl vyzván k seznámení se s podklady pro rozhodnutí, více se k věci nevyjádřil. Ačkoliv jsou správní orgány podle § 3 správního řádu povinny zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jejich úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu, nezbavuje to žadatele břemene tvrzení a důkazního břemene ve smyslu § 52 s. ř., tedy povinnosti označit důkazy na podporu svých tvrzení, mají-li z nich správní orgány vycházet. Jak je ze spisu patrné, žalobce předložil toliko nájemní smlouvu a ke svému tvrzení, že je na území zaměstnán 3 roky na pozici ostrahy v klenotnictví nepředložil ani pracovní smlouvu.
26. Městský soud se proto shoduje se závěry žalovaného v tom, že žalobce neprokázal natolik silné vazby na území České republiky, zdravotní rizika či jiné závažné důvody, pro které by pobytové oprávnění nejvyššího stupně, jímž je udělení trvalého pobytu, bylo v případě žalobce jediným možným a výjimečným řešením (hodným zvláštního zřetele) právě pro jeho další život. Žalobcem tvrzená ztráta vazeb k zemi původu je dána plynutím času, neznamena to však, že návrat žalobce a jeho integrace do země jeho původu je nemožná a byla by něj hrozící závažnou újmou.
27. Uvedené determinuje i posouzení námitky přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do života žalobce.
28. I když zákon o pobytu cizinců výslovně posouzení přiměřenosti dopadů podle § 174a tohoto zákona pro daný případ nestanoví, je třeba se touto otázkou zabývat a přímo aplikovat čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který stanoví, že každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem, a tudíž se správní orgány musí s přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života vypořádat, pakliže žadatel tuto otázku vznesl a nepřiměřenost v řízení namítá. Současně je však nutné připomenout, že čl. 8 Úmluvy negarantuje cizincům právo vstupovat a pobývat na území státu a nedává jim ani právo, aby získali konkrétní typ pobytového oprávnění. Představuje pouze určitou garanci a korektiv toho, že při rozhodování o pobytovém oprávnění cizince bude brán v kontextu všech posuzovaných zájmů také přiměřený zřetel na existující osobní a rodinné vazby cizince (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2021, č. j. 8 Azs 87/2020-86). Takové vazby a důvody nebyl ve věci žalobce zjištěny a ani jím nebyly tvrzeny.

Shodu s prvopisem potvrzuje V. B.

29. Městský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalované i správního orgánu prvního stupně jsou přesvědčivě odůvodněna, nedošlo k porušení namítaných ustanovení správního řádu ani zákona o pobytu cizinců či Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, a proto soud žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
30. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., neboť žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 30. ledna 2023

JUDr. Naděžda Řeháková v. r.
předsedkyně senátu